

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۵/۰۵

عبدالباری جهانی

څوک یو اړخیز قضاوت کوي؟

له هغې ورځې چې طالبانو د نجونو د تعلیم او په وروسته کې د عصري تعلیم مخه نیولې ده؛ په افتخار سره وایم چې که مې نور هیڅ په وس نه کېږي نو د خپلو اولسونو یا لږترلږه د سواد لرونکو او تعلیم یافته طبقې په صف او دفاع کې اود هغوی د غلیم طالباني رژیم پر ضد درېدلې یم او په نثر او نظم مې د هغوی له غندنې څخه لاس نه دی اخیستی.

بناغلی ډاکټر صاحب عثمان تره کی. لومړی باید د شاعر د مسخره کولو او نازکو احساساتو او شاعرانه طبیعي له ذکرولو څخه لاس واخلی. دا ستاسې سره نه ښایي. شکر دی د عالی تحصیلاتو څښتن یاست او د پوهنتون د استادې سابقه لری. دا خبرې د ډیرو کوچنیو خلکو دي او ځان دومره مه وروکی کوی.

محتسب یا امربالعروف د طالبانو په کابینه اړه لري. زه د دې مقام افتخار نه سم لرلای. که په غربی نړۍ کې دا مقام یا لقب چاته ورکول کېږي نو هغه باید د طالبانو مدافعینو ته ورکړه سي؛ چې ښایي تاسې یې لیاقت ولری.

تاسې په بشپړه بې انصافي د اعلیحضرت محمدظاهرشاه په وخت او وروسته د شهید داوود خان په زمانه کې د پښتو نستان د خلکو له داعیې څخه د وخت د حکومتونو د درېځ سپکاوی کړی او یوازې د څو مفت خورو نومونه مو اخیستي دي چې د افغانستان د حکومتونو پر سترخوانونو، د مچانو په څېر، بوښدل.

خبره په دومره عادي توګه نه فیصله کېږي او ستاسې سره نه ښایي چې د دومره عالی تحصیلاتو سره سره هم د خپل سترگو لیدلي تاریخ په برخه کې دومره بې خبرې وښیاست.

که زه اوس بیرته خپلې خبرې له سره لیکم نو د لوستونکو د وخت د ضایع کېدلو سبب کېږي. زه د ډیرې مطالعې ادعا نه کوم. مطالعه خو ستاسې په څېر عالمانو کار دی. ما چندانې تحصیل هم نه دی کړی او ستاسې په اصطلاح یو عادي شاعر سړی یم. خو ستاسې دغه راز قضاوت ستاسې د بې خبری شاهدي ورکوي. زه تاسی ته بلنه درکوم چې د پښتونستان د تحریک د ملاتړ ترڅنګ د بلوچستان له تحریک څخه د ظاهرشاه د سلطنت د ملاتړ په برخه کې

دغه لاندې کتاب ولولی او زه یقین لرم چې په ډیرو شیانو او رازونو به خبر سی. **In Afghanistan's Shadow:**

Baluch Nationalism and Soviet Temptation

By Selig Harrison

زه ستاسې څخه دومره پوښتنه کوم چې تاسې په کابل کې د امید پر روغتون باندي د پاکستان د بمباری او د څه باندي ۱۰۰۰ تنو د شهید کېدلو او ټپي کېدلو شاهدان نه واست؟ تاسې تازه د کنړ د اسعدآباد په ښار کې د سید جمال الدین افغان پر پوهنتون باندي د پاکستان د توغندیو د حملې او د محصلینو د شهید کېدلو او ټپي کېدلو شاهدان نه واست.

زما پوښتنه دا ده چې طالبانو د دومره خونړيو حملو او څرگندو تېريو په مقابل کې څه وکړل؟ آیا هغوی دا حملې وغندلې؟ زه په کابل کې د امید پر روغتون باندې د پاکستان د هوایي برید او د سلهاوو ناروغانو د شهادت څخه وروسته، د طالبانو د داخله وزیر سراج الدین حقاني د وینا شاهد وم. زه یقین لرم چې تاسې به هم اورېدلې وي. ښاغلي حقاني نه یوازې د پاکستان هغه حمله ونه غندله بلکه وېي ویل چې طالبان له پاکستان سره انتقامي جذبې نه پالي او له پاکستان سره د اخوت (ورورگلوې) اړیکې نه خرابوي.

پاکستان تقریباً دوي میاشتي د نورستان څلور یا پنځه اولسوالی محاصره کړې وي او د هغو اولسوالیو خلک د لوړې له مرگ سره مخامخ ول. وروسته د پاکستان مقاماتو د نورستان له قومي مشرانو سره جرگه وکړه. له هغوی سره یې موافقه وکړه او له هغوی څخه یې لاسلیکونه واخیستل. دا د یوه مستقل هیواد پر ارضي تمامیت باندې څرگند تېری نه بولی؟ زه خو شاعر سړی یم. په دې حقوقي خبرو می سر هم نه خلاصېږي. خو تاسې د یوه حقوق پوه او عالم په حیث څه پکښې وایاست؟ زه نه وایم چې طالبانو دي پر پاکستان باندې حمله کړې وای. مگر دوی خو لږترلږه اعتراض قدر هم ونه کړ.

دوي ورځي مخکي طالبانو په کابل کې د هلکانو پر مخ ځکه د مکتب دروازي وتړلې چې هغوی بگړی نه وي تړلي. ډاکټر صاحب محترم. د دغه ناوړه رژیم په دفاع کې درېدل ستاسې سره نه ښایي. زه خو یو شاعر سړی یم. نه په خپله خبره پوهېږم او نه می څه زده دي. خو تاسې د یوه لوی عالم په حیث باید د داسې رژیم تر څنګ ونه درېږی. تاسې ښایي وواياست چې د هغوی تر څنګ نه یاست درېدلې خو له هغوی څخه د یوه ملي دريځ د غوره کولو او د دغه راز یوه ناوړه رژیم د بین المللی حیثیت د پیدا کولو خواست له یوه عالم سره نه ښایي. د طالبانو رژیم د افغانستان د تاریخ تاریکترین نظام دی. که څه هم چې نظام خو هم ورته ویل کېدلای نه سي. دا خبره ځکه کوم چې دهغوی پر خپلو ټولو بډیو برسېره، د هغوی غایب مشر ملا هبت الله درې ورځي مخکي اعلان وکړ چې د هغه امر باید د خدای او رسول د امر په څېر رعایت سي. کله چې یو څوک خپل امر د خدای امر وېولي نو په هغه هیواد کې به قانون چیري وي؟ زه گومان کوم چې که دا د محتسب مقام او افتخار ځان ته غوره کړی ښه به وي او ستاسې سره ښایي هم.

[په افغان جرمن آنلاین پورتال کې د جهاني صاحب آرشیف](#)